

Kursplan

för kurs på grundnivå

Flerfunktionshinder och synnedsättning
Multiple Disabilities and Visual Impairment

15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits

Kurskod:	UQ104F
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-07-03
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som fristående kurs i ämnet specialpedagogik.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–07–03.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Beslut om upphävande är fattat av institutionsstyrelsen vid specialpedagogiska institutionen den 2020-12-08.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Examen som förskollärare, fritidspedagog, grundskollärare, speciallärare, specialpedagog, socialpedagog eller synpedagog

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Orsaker, ped. konsekvenser o interaktion vid synnedsättning	7.5
DK12	Teori och praktik vid synnedsättning och flerfunktionshinder	7.5

Kursens innehåll

Kursen bygger på tvärvetenskaplig grund med utgångspunkt i de beteendevetenskapliga, samhällsvetenskapliga och medicinskt/biologiska forskningsfälten.

Undervisningen utgår i stor utsträckning från material som deltagarna själva samlar in från den egna verksamheten. Teoretiska inslag varvas med praktik där deltagarna tillämpar och utvärderar sitt arbetssätt i den egna verksamheten.

Delkurs 1 innehåller följande områden och behandlar kursens lärandemål 1–3:

- ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) som tankemodell;
 - kartläggning och videoanalys som specialpedagogiskt instrument;
 - grundläggande fakta kring ögats anatomi, vanliga barnögonsjukdomar och korrigering av synnedsättningar;
 - synfunktioner och synbedömningar;
- flerfunktionshinder ur ett neuropsykologiskt perspektiv.

Delkurs 2 innehåller följande områden och behandlar kursens lärandemål 4–5:

- Didaktiska aspekter och pedagogiska konsekvenser vid kombinationer av olika funktionsnedsättningar;
- samverkan med samhällets olika stödverksamheter kring barn, ungdomar och vuxna med synnedsättning;
- att arbeta med specialpedagogiskt utvecklingsarbete.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- beskriva ögonmedicinska orsaker vid synskada och relatera dessa till syn(re)habilitering,
- beskriva pedagogiska konsekvenser av synnedsättning i relation till flerfunktionshinder,
- använda videofilmning och specifika skattningsinstrument som grund för analys och bedömning av specialpedagogiska insatser utifrån ett ICF-perspektiv,
- redogöra för ansvarsfördelning mellan kommun, landsting och stat inom området barn, unga och vuxna med flerfunktionshinder och synnedsättning,
- identifiera och formulera lokalt relevanta problemområden och självständigt söka den kunskapsgrund som behövs för att planera och genomföra ett lokalt utvecklingsarbete som berör barn, ungdomar och/eller vuxna med synnedsättning och flerfunktionshinder.

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, lektioner, seminarier, litteraturstudier, praktiska övningar och fältstudier enskilt och/eller i grupp.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom obligatorisk närvaro, aktivt deltagande i seminarier och skriftliga inlämningsuppgifter.

Delkurs 1 examineras genom en individuell skriftlig fallstudie. Vid examination av delkurs 2 presenteras, diskuteras och redovisas skriftligen ett specialpedagogiskt utvecklingsarbete.

Betygsättning på delkurser och kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Kurslitteratur

Björck-Åkesson, E. & Granlund, M. (2004). Delaktighet □ ett centralt begrepp i WHO:s klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). I A. Gustavsson (red.) *Delaktighetens språk*, 29-48. Lund: Studentlitteratur.

Janson, U. (2004). Delaktighet som social process □ om lekande och kamratkultur i förskola. I A. Gustavsson (red.) *Delaktighetens språk*, 173-199. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, I. (2002). *Annorlunda men funktionellt beteende. Identifiering och förståelse av typisk och*

avvikande utveckling i åldrarna 1-3 år hos barn med medfödd blindhet. Akademisk avhandling. Stockholms Universitet: Pedagogiska Institutionen. (194 s) pp.9-23

Lindstedt, E. (1998). *Vad kan barnet se? Om synen och synprovning av barn.* SIH Läromedel Bestnr: 6533 (67 s).

Lundström, E. (2007). *Ett barn är oss fött. Att bli förälder när barnet har en funktionsnedsättning □ ett beskrivande och tolkande perspektiv.* Doktorsavhandling. Stockholm: HLS förlag (267 s)

Mykkänen. P. (2001). *Exist: det blinda seendet.* Stockholm: Carlssons. (261 s)

Peterson, B. (1994). *Filma för att lära: erfarenheter av utvecklingsarbete : komplement till □ Hör vad vi hör!* □ Örebro: Ekeskolan : SIH läromedel, (53 s).

Preisler. G. (1996). *Från teori till empiri: Blinda barn på dagis och i skolan med seende barn.* I Rabe, T. & Hill, A. (red.) *Boken om integrering. Idé, teori, praktik.* Arlöv: Corona AB, (173 s) pp. 50-62.

Rönnerman, K. (1998). *Utvecklingsarbete - en grund för lärares lärande.* Lund: Studentlitteratur, (127 s).

Socialstyrelsen och Specialpedagogiska institutet. (2005). *Ta ansvar för samverkan! Helhetsperspektiv på samhällsstöd till barn och unga med funktionshinder.* (132 s)

Tangvold, Kari (2008). *Barn med synshemning og multifunktionsvansker. Bakgrunnsmessige aspekter, barnets forutsetninger og metodisk tilnaerming.* s 97□116. I: Per Fosse & Oliv, G. Klingenberg (red.) *Pedagogiske og psykologiske perspektiver på opplæring av synshemmede.* Trondheim; Tambartun kompetansesenter.

Winlund, G. & Rosenström Bennhagen, S. (2004). *Se mig! Hör mig! Förstå mig!* Stockholm: Ala. (241 s).

Dessutom tillkommer artiklar valda av kursledningen.

Valbar litteratur

Den valbara litteraturen väljs i samråd med kursansvarig lärare.